

A hand holding a leek against a green background. The leek has a white bulbous base and several long, green, pointed leaves. The hand is positioned in the lower left, gripping the white part of the leek.

JAARVERSLAG 2018

BELGISCHE FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN

GLASGOWSTRAAT 18 – 1070 BRUSSEL

INFO@FOODBANKS.BE

WWW.FOODBANKS.BE

INLEIDING

Het aantal mensen dat een beroep deed op gratis voedselhulp via de Voedselbanken is in 2018 opnieuw gestegen en benadert de 160.000.

De hoeveelheid voedsel dat werd verdeeld kende echter een daling met 6,9% t.o.v. 2017. Dit is te wijten aan de lagere volumes ontvangen via het Europees Fonds voor Voedselhulp (- 23,6%). De campagne 2018 die normaal diende aan te sluiten bij de campagne van 2017 kende een aanzienlijke vertraging, met een onderbreking van de leveringen tot gevolg.

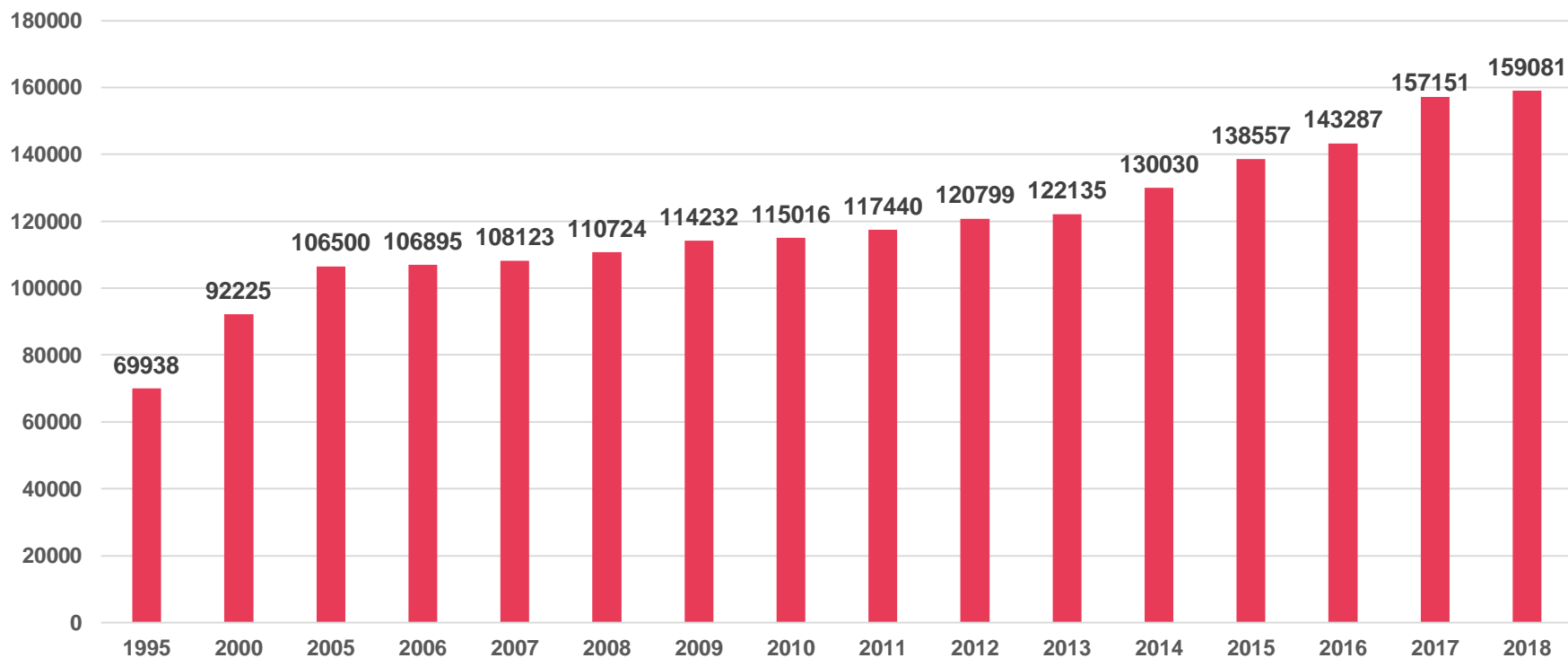
De uitdagingen voor 2019 zijn opnieuw bijzonder groot. Om de schaarse middelen maximaal aan te wenden, zal er ingezet worden op meer samenwerking met andere spelers actief in de voedselhulp teneinde kwaliteitsvolle voedseloverschotten maximaal te recupereren.

Tot slot wensen wij onze bijzondere dank en waardering uit te spreken voor allen die de goede werking van de Voedselbanken hebben mogelijk gemaakt: de 305 vrijwilligers, de 24 sociale contractuelen, de 623 aangesloten liefdadigheidsverenigingen en hun medewerkers, de bedrijven en organisaties die goederen hebben geschonken of financiële steun, de POD-Maatschappelijke Integratie die instaat voor de aankoop en de organisatie van de goederen met de financiële steun van het Europees Fonds voor Hulp aan de meest Hulpbehoevenden en niet in het minst de vele milde particuliere schenkers voor hun onontbeerlijke financiële steun. Een speciaal woord van dank ook voor onze ambassadeurs Sandra Bekkari en Julien Lapraille die zich belangeloos hebben ingezet voor ons goede doel.

Jef Mottar
Gedelegeerd bestuurder

Piet Vanthemsche
Voorzitter

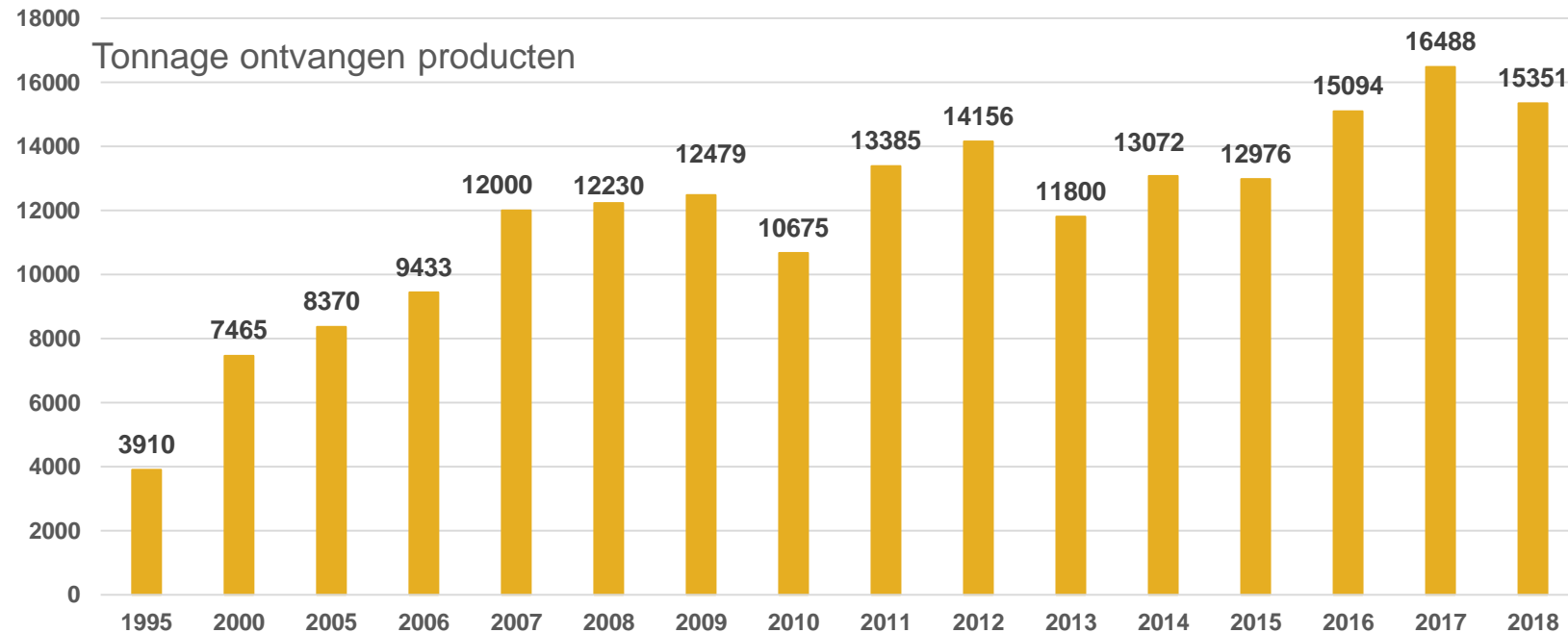
BEGUNSTIGDEN

Ondanks de gunstige economische omstandigheden en de lage werkloosheidsgraad in 2018 is het aantal mensen dat beroep deed op de Voedselbanken opnieuw gestegen. Opvallend is dat het voornamelijk eenoudergezinnen zijn die komen aankloppen (44%), waarvan 75% alleenstaande moeders. Ook de groep jongeren (18-24 jaar) neemt toe. Een niet onbelangrijk aantal begunstigten heeft ook werk, maar hebben een ontoereikend inkomen.

Naast de 159 081 mensen die via de bij de Voedselbanken aangesloten caritatieve verenigingen werden geholpen, werden ook extra 146 848 personen geholpen door de logistieke organisatie van de verdeling van voedsel ter beschikking gesteld door het Europees Fonds voor Voedselhulp aan Hulpbehoevenden (EFVH) via OCMW's.

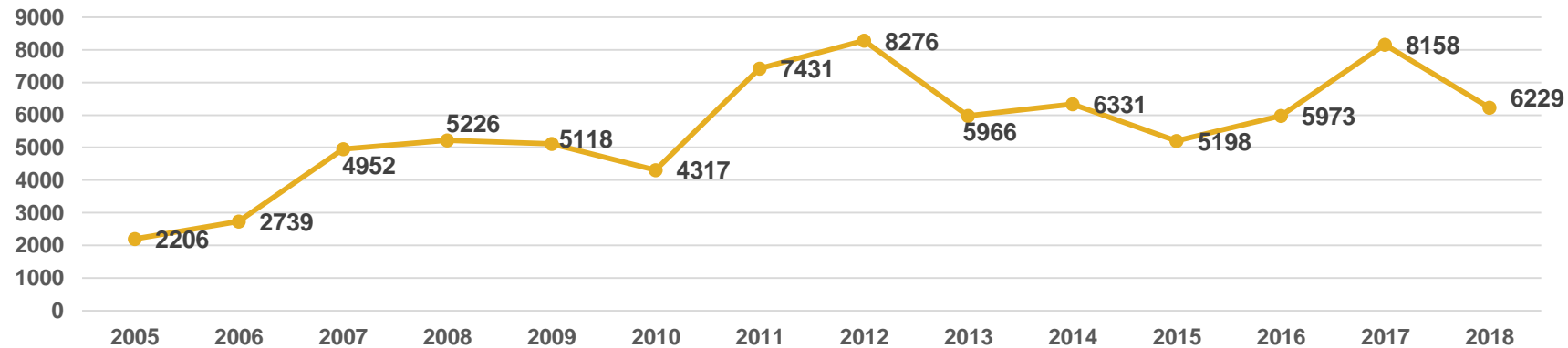
BEVOORRADING

In 2018 werd 15351 ton voedsel ingezameld, overeenkomend met ongeveer **31 miljoen maaltijden**. Het ontvangen volume voedsel lag in 2018 ca. 7% lager dan in 2017. Dit werd veroorzaakt door een significant lagere aanvoer van producten gefinancierd door het Europees Fonds voor Voedselhulp aan Hulpbehoevenden. Dit volume daalde van 8158 ton in 2017 naar 6229 ton in 2018 en is toe te schrijven aan vertragingen van de leveringen. De situatie zal naar verwachting terug genormaliseerd zijn vanaf april 2019.

Aan iedere begunstigde werd gemiddeld 96,5 kg voedsel (of 193 maaltijden) geschonken,

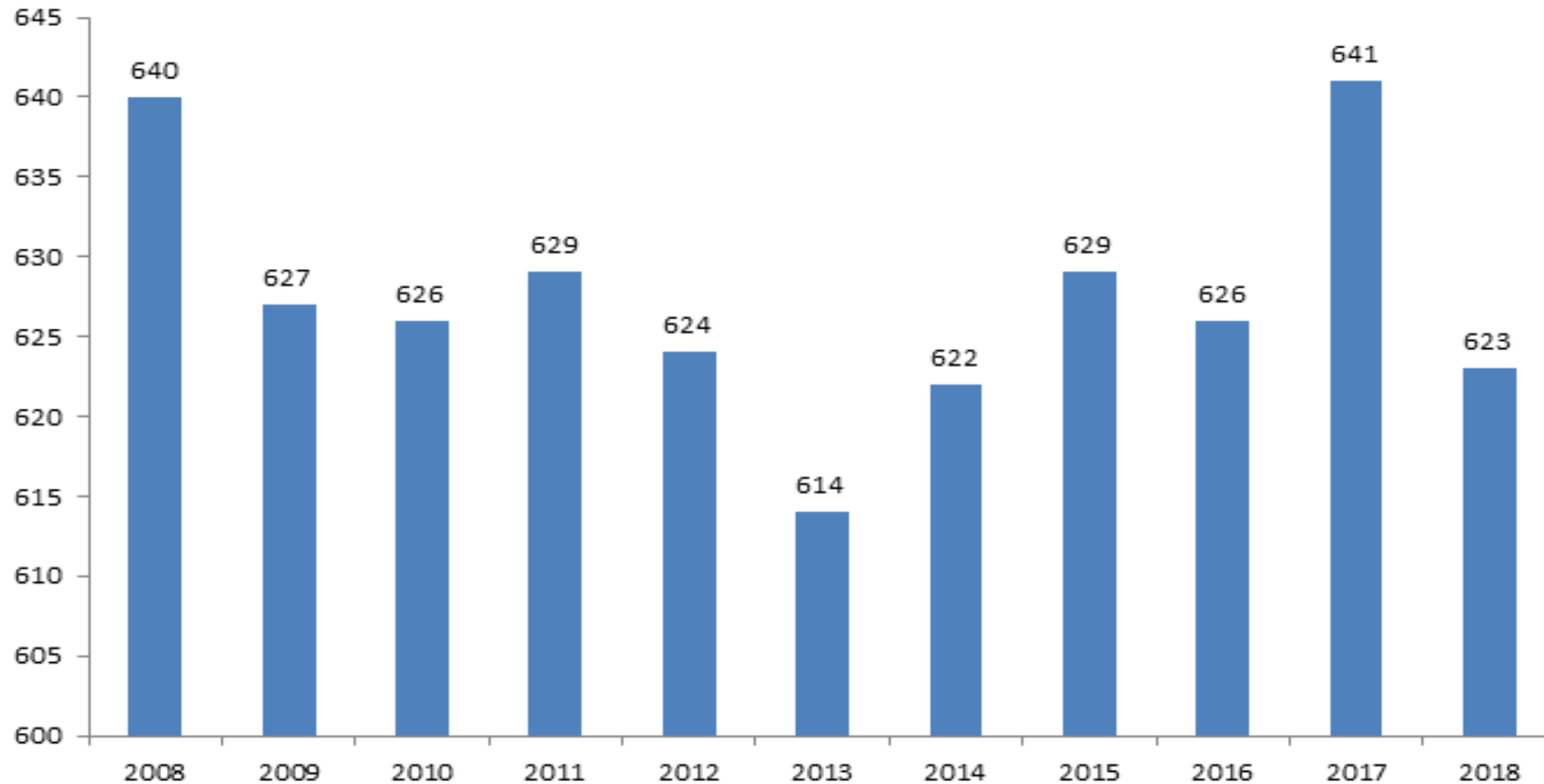
Europees Fonds voor Hulp aan de Meest Hulpbehoevenden

Dank zij het Europees Fonds voor Hulp aan de Meest Hulpbehoevende (EFVH) kan de Belgische overheid voedsel aankopen voor gratis voedselhulp. Voor de voorbije campagne 2017, die werd verdeeld vanaf september 2017 tot oktober 2018, bedroeg het 14,1 miljoen euro. Aldus werden ongeveer 350 OCMW's en 450 liefdadigheidsverenigingen voorzien van voedsel om gratis te verdelen aan de meest hulpbehoevenden.

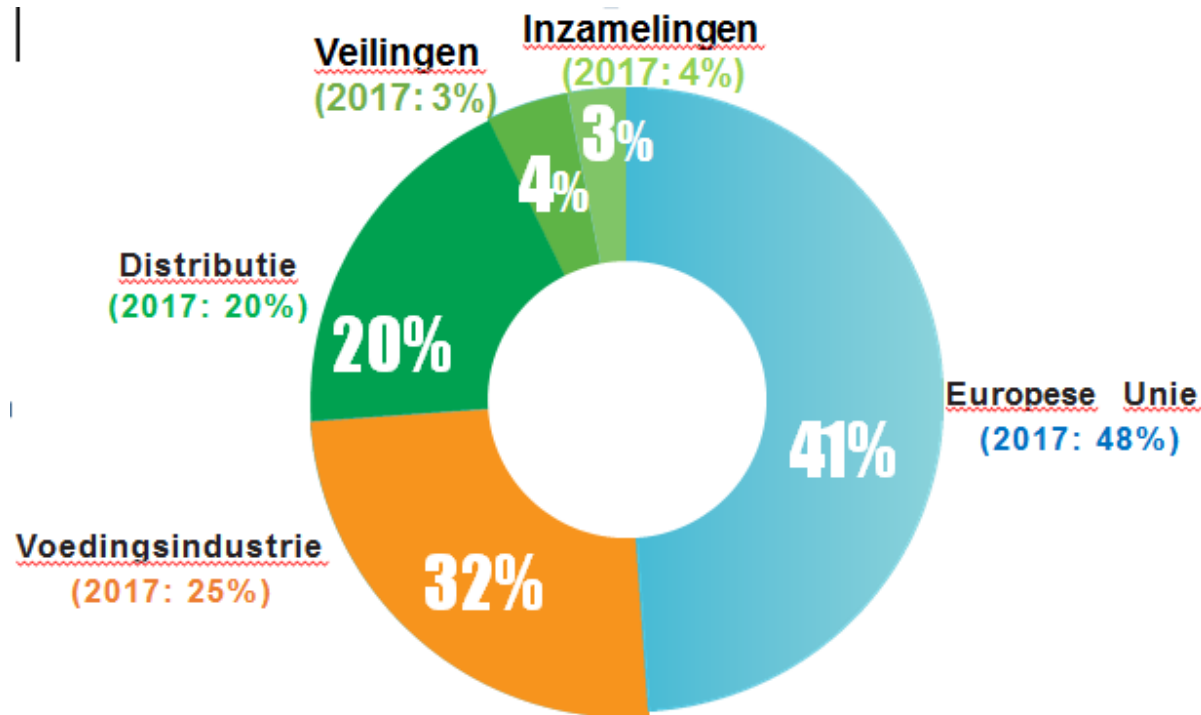
Ongeveer 80% van deze goederen (ca. 15.000 paletten) werd verdeeld via de Voedselbanken. De campagne 2018, die normaliter vanaf november 2018 diende aan te sluiten op de campagne 2017, kende echter omwille van administratieve problemen bij de aanbesteding, een belangrijke vertraging. Dit liet zich, zoals eerder vermeld, duidelijk gevoelen in de hoeveelheden voedsel dat kon verdeeld worden.

AANGESLOTEN CARITATIEVE VERENIGINGEN

In 2018 waren er 623 liefdadigheidsverenigingen aangesloten. Dit is een lichte daling met ongeveer 3 % t.o.v. 2017. Het gemiddeld aantal aangesloten verenigingen van de voorbije 10 jaar bedraagt 626.

BEVOORRADINGSBRONNEN

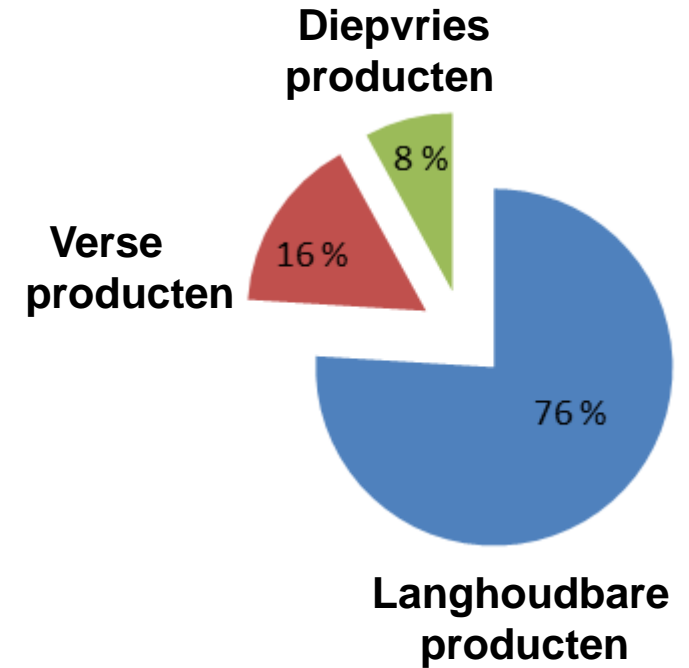
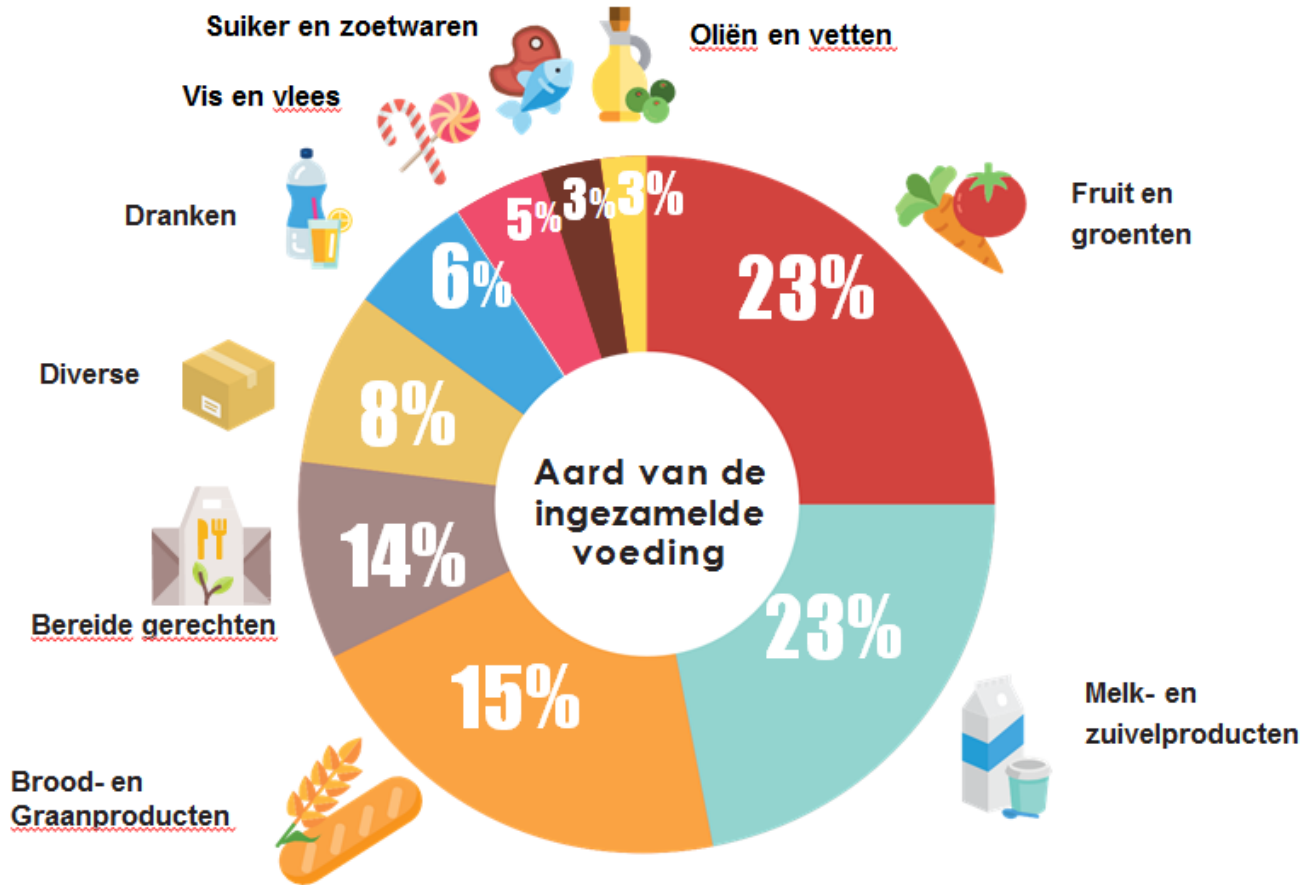
Ondanks de merkelijk lagere aanvoer in 2018 t.o.v. 2017 van voedsel via het Europees Fonds voor Hulpbehoevenden, bedroeg het aandeel nog altijd 41% van de totaal ontvangen hoeveelheid.

Het aandeel van de voedingsindustrie steeg tot 32%.

De schenkingen van de distributie bleven constant op 20%, maar met een duidelijk hoger aandeel van ingezamelde overschotten via de aangesloten verenigingen (2.690 ton in 2018 t.o.v. 2410 ton in 2017 of + 11,6%).

Ongeveer 52 % van de totaliteit van de ingezamelde producten zijn gerecupereerde kwaliteitsvolle productoverschotten uit de voedingsindustrie en de distributie, waardoor 7.925 ton (+ 691 ton t.o.v. 2017) voedselverlies werd vermeden.

AARD VAN DE PRODUCTEN

Vanuit het oogpunt van nutritioneel evenwichtige voeding zijn eiwitrijke producten zoals vlees en vis ondervertegenwoordigd.

NATIONALE ACTIES

	2016	2017	2018
<i>COLLECTES</i>			
COLRUYT	258 000 €	226 638 €	236 625 €
DELHAIZE	679 264 €	606 663 €	580 000 €
SUBTOTAAL	937 264 €	833 301 €	816 625 €
<i>ACTIE « AFRONDING »</i>			
CARREFOUR	-	-	226 000 €
TOTAAL	937 264 €	831 301 €	1 042 625 €

De opbrengst van de voedselinzamelingen kent een dalende tendens de laatste jaren. Dit is in belangrijke mate toe te schrijven aan het steeds moeilijker vinden van vrijwilligers. Hun aanwezigheid op in winkelpunten is absolute voorwaarde voor het succes van de acties.

De Voedselbanken ontvangen de ingezamelde bedragen niet als dusdanig, maar nutritioneel hoogwaardige en kwaliteitsvolle levensmiddelen overeenkomend met het ingezamelde bedrag.

De actie « afronden van de rekening » bij Carrefour bracht 226 000 euro op. Dit bedrag werd angewend voor noodzakelijke investeringen in de koelketen bij diverse Voedselbanken.

FINANCIËLE & OPERATIONELE ASPECTEN

De **ontvangsten** in 2018 bedroegen 2.880.376 euro tegen 2.350.239 euro in 2017. De toename wordt verklaard door enerzijds een stijging van de giften, zowel van particulieren als van bedrijven en enerzijds door het opnemen van de logistieke organisatie voor de verdeling van de goederen in het kader van het Europees Fonds voor Voedselhulp aan Hulpbehoevenden (EFVH) door Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie.

De **uitgaven** (o.a. voor huur, transport, opslag, investeringen, communicatie, fondsenwerving, informatica, ..) stegen van 2.378.826 euro in 2017 naar 2.576.422 euro. De stijging is te verklaren door hogere kosten voor fondsenwerving en hogere logistieke kosten. Deze laatste zijn veroorzaakt door een gewijzigd systeem van verdeling van de EFVH goederen. Voor de EFVH campagne 2017, voornamelijk verdeeld in 2018, werden de organisaties niet meer rechtstreeks aan huis beleverd door de producenten, maar via de 9 regionale Voedselbanken. Dit resulteerde in een aanzienlijke kostenbesparing op het totale budget, maar een verhoogde logistieke kost voor de Voedselbanken.

In 2018 waren 305 niet betaalde vrijwilligers actief in de verschillende Voedselbanken en de Federatie, aangevuld met 24 sociale contractuelen en duizenden vrijwilligers bij de aangesloten caritatieve verenigingen.

Door de lage werkingskosten bedraagt de **kostprijs per geschonken maaltijd 0,085 euro**

UITDAGINGEN

De uitdagingen waarvoor we als Voedselbanken in België staan zijn divers.

Een eerste uitdaging vormt de toenemende behoefte aan meer en kwalitatief voedsel. De hoeveelheden ingezameld voedsel volgen de toenemende vraag door het steeds toenemend aantal personen dat beroep moet doen op de gratis voedselhulp niet.

Bovendien is er een reëel risico dat er vanaf 2021 minder Europese middelen beschikbaar zullen zijn, door de integratie van het Europees Fonds voor Hulp aan de Meest Hulpbehoevenden in het Europees Sociaal Fonds, wat zou kunnen als gevolg hebben dat er merkkelijk minder budget wordt voorzien voor voedselhulp.

Om hieraan tegemoet te komen zal er meer moeten ingezet worden op de inzameling van voedseloverschotten, waarbij logistieke platformen in samenwerking met derden zoals OCMW's, meer en meer noodzakelijk zullen zijn. Dit geeft ook de mogelijkheid om meer sociaal contractuelen in te schakelen, die aldus werkervaring kunnen opdoen. Hierbij zal er ook moeten geïnvesteerd worden in een uitbreiding van de koude keten (opslag en transport), zowel in de logistieke centra als bij de caritatieve instellingen.

Om aan de toenemende vraag naar voedselhulp te kunnen voldoen, zijn er eveneens meer vrijwilligers nodig met diverse competenties. Dit moet een professionele en efficiënte organisatie van de activiteiten garanderen. Hiervoor zal er meer ingezet moeten worden op interne en externe communicatie teneinde de notoriëteit van de Voedselbanken te verhogen.

- Teneinde een maximum aan respect te betonen naar de hulpbehoevenden toe, is het ook noodzakelijk af te stappen van de formules van uniforme voedselpakketten en keuzevrijheid voor onze klanten in te bouwen.

Het is de bedoeling om al deze uitdagingen in een globaal strategisch actieplan te verwerken, gedragen door alle stakeholders.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN 2018

19/20 01 2018	Campagne 30 jaar actie "Samen solidariteit voeden" (Munt Brussel)
17/28 01 2018	Carrefour nationale actie "Solidair afronden"
28/03-10/04 2018	Colruyt nationale voedselinzameling
03 08 2018	Ambassadeur Sandra Bekkari "Culinaire Workshop ten voordele van de hulpbehoevenden" (vzw De Poort Geraardsbergen)
06/07 10 2018	McCain Patathon aardappelen inzameling (Tourinnes St-Lambert & Putte)
18/24 10 2018	Delhaize nationale voedselinzameling
03 11 2018	Ambassadeur Julien Lapraille "Culinaire Workshop ten voordele van de hulpbehoevenden" (asbl Une Main Tendue Namur)
15/11-25/12 2018	De Warmste Week "Music for Life" • Lidl "Kerst Pop Up – gift corner" (Antwerpen)• Straffe Streek team – collectebus & 55 km fietsen/30 km stappen (Vlaams Brabant)• Odissee Campus – verkoopacties (St.-Niklaas)• BNPParibasFortis – " Easy Save" online spaarpot• Fluvius "The Foodwalk" (Lokeren/Wachtebeke)
14/15 & 21/22 12 2018	Carrefour "Solidaire keuken" (Brussel & Mechelen)

SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR

(op datum van 31 december 2018)

Piet Vanthemsche	Voorzitter
Sylvain Holemans	Vice-voorzitter
Jacques Vandenschrik	Vice-voorzitter
Denis Vyncke	Vice-voorzitter
Jozef Mottar	Gedelegeerd Bestuurder
Henry Buyens	Secretaris-generaal
Freddy Bevernage	Penningmeester
Gaëtane Janssens	Bestuurder
Paul Gerard	Bestuurder
Bruno Neve	Bestuurder
Alain Bulon	Bestuurder
Fons Jaspers	Bestuurder
Jos Craemers	Bestuurder
Ignace Bosteels	Bestuurder
Gaëtan van de Werve	Bestuurder
Jean-Marie Standaert	Bestuurder

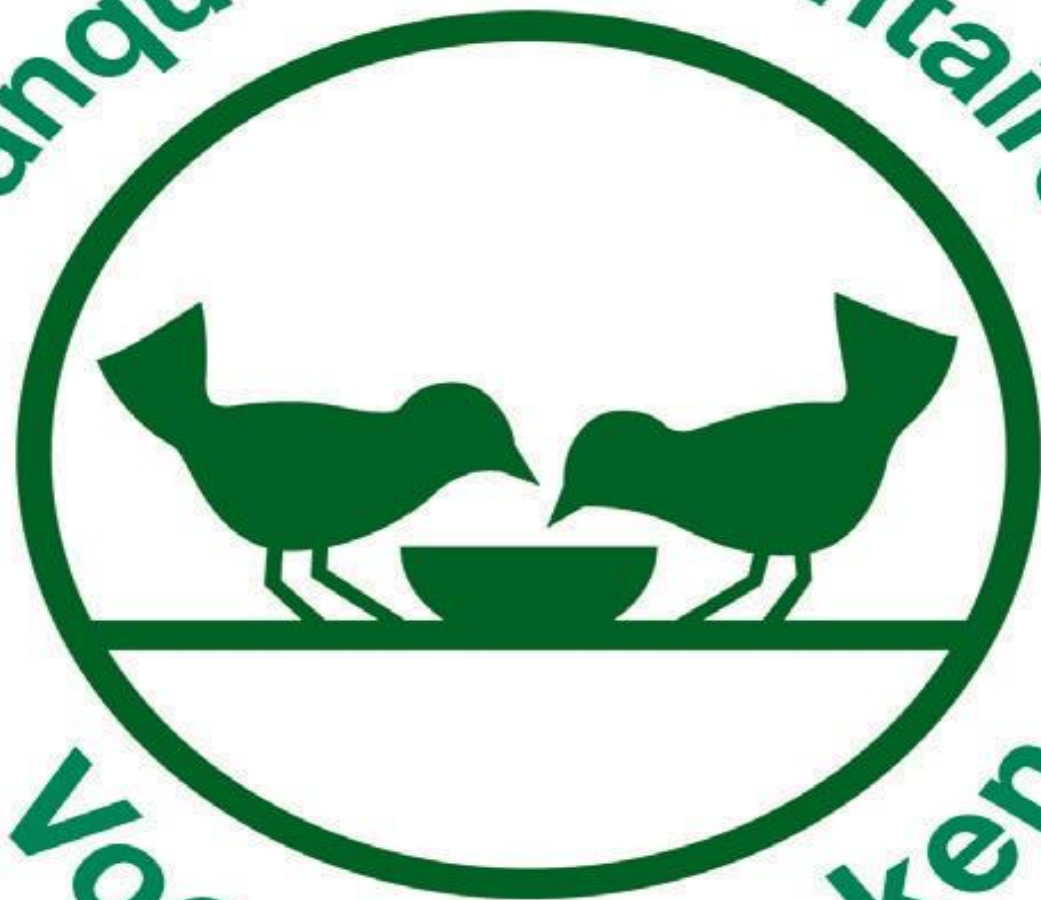
MEDEWERKERS BELGISCHE FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN

(op datum van 31 december 2018)

Piet Vanthemsche	Voorzitter
Jozef Mottar	Gedelegeerd Bestuurder
Henry Buyens	Secretaris-generaal
Freddy Bevernage	Penningmeester
Jacqueline Vanhussel	Communicatie
Peter Van Bossuyt	Communicatie
Gaëtane Janssens	Coördinatie Bevoorrading
Peter Coppens	Coördinatie Bevoorrading
Jean-Marie Belien	Administratie Bevoorrading
William De Witte	Industrie Distributie
Jean Noblesse	Inzamelingen
Lieve Busschots	Voedselveiligheid
Philippe Van Eerdewegh	Food-It
Roland Vandermeersch	Food-It
Alain Claesens	Verzekeringen
Willy De Mesmaeker	Vertalingen

.

Banques Alimentaires

Voedselbanken